

kovací akci, ale to vše, jak se měnové poměry utváří, při uzavření smlouvy, o níž jde, předvídati nebylo lze. Najisto naopak obě strany byly přesvědčeny, že půjčka je dobrá, že to tedy dobře dopadne, sice jinak byly by obchod neuzavíraly. Co se týče mírové smlouvy St. Germainské, jsou nižší stolice na omylu, majíce za to, že se na Švýcarsko nevztahuje a, nebyvši u nás posud vyhlášena, neplatí ještě, neboť právě čl. 205, jenž jedná o válečných půjčkách, vztahuje se některými předpisy na příslušníky všech států, tedy i na švýcarské, zejména odstavec pátý, a když odvolací soud vydával svůj rozsudek, (20. března 1922), byla smlouva ta již dávno vyhlášena, vyšedši ve sbírce zákonů a nařízení v částce, vydané dne 31. prosince 1921, takže dávno měla platnost i soukromoprávní a vubec vnitrostátní, ne pouze mezinárodní, již nabyla již ratifikací, uloženou dne 16. července 1920. Ale nelze seznati, co by z ustanovení čl. 205, zejména z odstavce druhého, na nějž se odvolává, a jenž praví, že cenné papíry, okolkované dle předpisu odstavce prvního budou zaměněny za osvědčení a vzaty z oběhu, čísla jejich pak že budou zaslána komisi reparační, pro žalovaného bylo získáno: nejdeť tu vůbec o to, kdo a co má platiti z válečných půjček, nýbrž o to, že žalovaný platiti má žalobkyni zápůjčku, kterou od ní obdržel, ovšem k nákupu válečných půjček. Tu jest odvolání na čl. 205 mírové smlouvy vůbec bezpředmětné, neboť tento se soukromoprávních zápůjček vůbec netýká. K vůli úplnosti sluší odkázati na zákon ze dne 30. června 1922, čís. 207 sb. z. a n., dle něhož vyrovnání pohledávek a závazků vzniklých v korunách rak. uh. mezi věřiteli nebo dlužníky našimi a cizími provede se zvláštním ústavem, jenž pak vládním nařízením ze dne 7. srpna 1922, čís. 269 sb. z. a n., zřízen byl, s tím, že působnost jeho bude později přesněji vymezena podle (budoucích) státních úmluv. Že to však vše žalobě a rozsudku na takový dluh nepřekáží, plyne jasně z ustanovení § 6 (3) zákona, dle něhož v l á d a může naříditi přerušení sporů a exekuci pro pohledávky a závazky pod zákon spadající. Z toho nejlépe patrno, že dluh nejen soudně žalován a vymáhán býti může, nýbrž také, že žaloba není předčasnou, jak by žalovaný ze smlouvy St. Germainské rád vyvodil, řka, že není posud rozhodnuto, v jaké měně dluhy toho druhu spláceti jest.

Čís. 1958.

K rukojemství, jež bylo uzavřeno u provozování obchodní živnosti, nevyžaduje se písemné formy.

(Rozh. ze dne 31. října 1922, Rv II 246/22.)

Žalovaný zaručil se žalující firmě ústně za svého bratra, že zaplatí kupní cenu za dodané zboží. Ježto kupní cena nebyla zaplácena, domáhala se jí žalobkyně na žalovaném ručiteli. Soudy všech tří stolic žalobě vyhověly; Nejvyšší soud z těchto

d ů v o d ů:

Žalující přijala rukojemství žalovaného za dluh, pocházející z provozování její obchodní živnosti, dala si je zřídití. Rukojemství mělo sloužiti

účelům její obchodní živnosti, mělo podporovati provozování obchodní živnosti a náleželo k ní. Po rozumu čl. 273 jest pokládati zřízení tohoto rukojemství za obchod na straně žalující, to tím více, když v pochybnosti jest míti za to, že úmluvy, kupcem uzavřené, náležejí ku provozování obchodní živnosti (čl. 274 obch. zák.). Platí tedy o zřízení tohoto rukojemství dle čl. 277 obch. zák. čl. 317 obch. zák., jenž stanoví zásadně, že při obchodech není platnost smluv podmíněna písemností nebo jinými formalitami. Jde o to, nedoznal-li tento zákonný předpis změny ustanovením § 1346 obč. zák. v novém znění (novela III. § 97), dle něhož je ku platnosti rukojemské smlouvy potřebí, aby zavazující prohlášení rukojemě bylo vydáno písemně. Dle čl. 317 odstavec druhý obch. zák. jsou výjimky ze zásady, v prvním odstavci tohoto článku vyslovené, přípustny jen potud, pokud jsou obsaženy v obchodním zákoně. Předpisů občanského práva nelze v tomto směru užití na obchodní jednání, leč by se staly součástí zákona nebo by dle úmyslu zákona mohly býti vztahovány i na jednání obchodní. Dle zprávy justiční komise měla býti bezformenné záruce odepřena platnost, aby bylo vyvarováno těžkým následkům nerozvážných prohlášení. Ve zprávě uvádí se dále, že tísnivé obmezení nepřichází v úvahu, ježto předpis podle čl. 317 obch. zák. nepřijde k platnosti v oboru obchodních styků. Stanovisko to odpovídá také zásadám hybnosti a čilosti obchodního života a zásadě vzájemné důvěry, jež by se nesnášely dobře s písemností. Nebylo tedy k platnosti rukojemského prohlášení potřebí písemnosti, čl. 317 obch. zák. platí v oboru obchodních styků nezmičněně dále, závazek rukojemský ústně prohlášený jest tu platný.

Čís. 1959.

Zákon ze dne 30. října 1919, čís. 592 sb. z. a n., o zabírání bytův obcemi. Svolení, by strany samy uzavřely nájemní smlouvu, může bytový úřad dáti i činem konkludentním, na př. tím, že, zabíraje byt, neumluví s nájemníkem nájemného.

(Rozh. ze dne 31. října 1922, Rv II 253/22.)

Bytový úřad přikázal roku 1920 žalovanému byt v žalobcově domě a žalovaný zaplatil žalobci nájemné za měsíce srpen, září a říjen 1920. Ježto dále neplatil, žaloval majitel domu roku 1922 o zaplacení dlužných splátek nájemného. Procešní soud první stolice žalobě vyhověl, odvolací soud ji zamítl. Důvody: Odvolatel uplatňuje námitkou nedostatek aktivní a pasivní legitimace. A to právem. Jedná se o byt zabraný dle zákona ze dne 30. října 1919, čís. 592 sb. z. a n. a přidělený žalovanému. Dle §§ 12, 13, 15, 16, 20 zákona nastal tím právní poměr jen mezi obcí (bytovým úřadem) a majitelem domu, jemuž musí obec platiti splatnou náhradu jako nájemné za dobu ode dne, kdy prošla lhůta k vyklizení, až do dne vrácení, a mezi obcí a nájemcem, nenastal však tím právní poměr, nanejvýš poměr nájemní mezi majitelem domu a nájemcem bytu. Strany mohly mezi sebou o zabraném bytu učiniti nájemní smlouvu jen se svolením obce (§ 16, odstavec čtvrtý zákona). Ustanovení toto nedovoluje, by mohl dohodou stran vzniknouti nájemní poměr, dokud zabrání bytu trvá. Že se obec (bytový úřad) zabránil bytu vzdala buď